

Wydział Strategii i Analiz
Urząd Miasta Łodzi

Sytuacja
społeczno-ekonomiczna
w Łodzi
I kwartał 2004 rok

Łódź

☒ Lipiec 2004 ☒

Spis Treści

1.Łódź na tle województwa	str 3
2.Rynek pracy	str 5
3.Wynagrodzenia	str 10
4.Przemysł	str 13
5.Podmioty gospodarki narodowej.....	str 16
6.Budownictwo	str 18
7.Budownictwo mieszkaniowe	str 20
8.Handel	str 23
9. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw.....	str 25
10. Edukacja dzieci spoza Łodzi w łódzkich placówkach oświatowych.....	str 28
Spis tablic.....	str 32
Spis wykresów	str 33
Spis map	str 33

1. ŁÓDŹ NA TLE WOJEWÓDZTWA

Według ostatnich danych opublikowanych przez Główny Urząd Statystyczny, Łódź liczy 779,1¹ tys. mieszkańców, a województwo łódzkie 2597,1¹ tys. Nadal zmniejsza się liczba ludności Łodzi i regionu a ubytek naturalny w Łodzi w 2003 r. wyniósł 4785 osób.

W I kwartale 2004 r. w Łodzi i w województwie sygnały świadczące o pewnym ożywieniu gospodarczym ujawniły się przede wszystkim wzrostem liczby podmiotów gospodarki narodowej, który w porównaniu z I kwartałem 2003 r. wyniósł w województwie łódzkim 2,8%, natomiast w Łodzi 3,2%. Odnotowano także poprawę sytuacji ekonomicznej wielu przedsiębiorstw, które odzyskały płynność finansową i nabyły wyższą zdolność do zaciągania zobowiązań, niezbędną do zainicjowania procesów inwestycyjnych (tabela 1).

Wyższe tempo wzrostu gospodarczego w kraju nie przełożyło się jednak na wyraźną poprawę sytuacji na lokalnym rynku pracy. W I kwartale 2004 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw spadło w województwie łódzkim o 5,6%, a w Łodzi o 7,8%. W porównaniu do I kwartału 2003 r. nieznacznie obniżyła się liczba osób zarejestrowanych jako bezrobotni, w województwie łódzkim o 1,4%, a w Łodzi o 1,2%. Wciąż zbyt wysokie koszty pracy oraz wzrost jej wydajności, który pozwolił na zwiększenie produkcji bez konieczności zwiększania zatrudnienia, spowodowały tylko nieznaczną poprawę na łódzkim rynku pracy.

Pomimo ogólnej dekonjunktury budownictwa krajowego w I kwartale 2004 r. w regionie łódzkim wystąpiła znacząca poprawa w budownictwie mieszkaniowym. W województwie oddano do użytku o 22,1% więcej mieszkań niż rok wcześniej, a w Łodzi aż o 115,8%. Planowany po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej wzrost podatku VAT na materiały budowlane przyczynił się prawdopodobnie do wzrostu liczby mieszkań oddanych do użytku w Łodzi na początku roku.

¹ Stan na 31.XII.2003 r.

Tab.1 Podstawowe wskaźniki sytuacji społeczno – gospodarczej w Łodzi i województwie łódzkim.

WYSZCZEGÓLNIENIE a – województwo b –Łódź	I kwartał 2003 r.	I kwartał 2004 r.
Ludność w tys. ¹a	2603,7	2597,1*
.....b	783,3	779,1*
Liczba podmiotów gospodarki narodowej w tys. ¹a	233,9	240,5
.....b	89,7	92,6
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ogółem w tys. ²a	284,0	268,0
.....b	111,5	102,8
Bezrobotni zarejestrowani w tys. ¹a	242,1	238,8
.....b	67,3	66,5
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ogółem w zł ²a	1860	1942
.....b	1971	2079
Produkcja sprzedana przemysłu ogółem w mld zł ²a	7190,1	7583,4
.....b	2211,0	2236,1
Mieszkania oddane do użytku.....a	1125	1374
.....b	209	451

¹ Stan w końcu okresu - dane dotyczące liczby ludności pochodzą z GUS-u

² Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób

* - stan na 31.XII.2003 r.

Źródło: Sytuacja społeczno – gospodarcza Łodzi – I kwartał 2003/2004 r.- str. 123/110;

Urząd Statystyczny w Łodzi

Wzrost wydajności pracy, głównie w przemyśle i budownictwie odnotowany w I kwartale 2004 r. znalazł odzwierciedlenie we wzroście płac. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosło w województwie łódzkim o 4,4%, a w Łodzi o 5,5%.

Na początku roku odnotowano w Łodzi i regionie większą niż przed rokiem aktywność gospodarczą firm, która została potwierdzona nieco lepszymi wynikami w produkcji sprzedanej przemysłu. W I kwartale 2004 r. w regionie produkcja sprzedana przemysłu wzrosła o 5,5%, natomiast w Łodzi o 1,1% w stosunku do I kwartału 2003 r. Wynik taki był przede wszystkim efektem wzmożonej konsumpcji i dokonywaniem zakupów „na zapas” w obawie przed wzrostem cen artykułów spożywczych, użytkowych i budowlanych po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej.

2. RYNEK PRACY

2.1 Struktura zatrudnienia²

Pewne ożywienie gospodarcze obserwowane w I kwartale 2004 r. nie przyczyniło się do zahamowania spadku zatrudnienia i poprawy sytuacji na łódzkim rynku pracy, która była nadal niekorzystna. Przeciętne zatrudnienie³ w sektorze przedsiębiorstw w I kwartale 2004 r. wynosiło 102,8 tys. osób i było o 7,8% niższe niż w I kwartale 2003 r. W marcu 2004 r. w porównaniu z rokiem poprzednim jego poziom obniżył się o 7,7% (tabela 2). Jedną z głównych przyczyn takiej sytuacji była rosnąca wydajność pracy, która pozwalała na zwiększenie produkcji bez konieczności zwiększania zatrudnienia.

Największy spadek zatrudnienia miał miejsce w budownictwie (o 31,9%) oraz transporcie, gospodarce magazynowej i łączności (o 25,3%). Jedyna sekcja, w której odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia to obsługa nieruchomości i firm, nauka (o 4,9%).

Liczba pracujących⁴ w sektorze przedsiębiorstw łódzkich w marcu 2004 r. wyniosła 106,2 tys. osób i była o 7,7% niższa niż rok wcześniej. Ponad połowa pracujących związana była z przemysłem, w którym jednakże zaobserwowano spadek ich liczby (o 6,0%). Wzrost liczby pracujących wystąpił jedynie w sekcji obsługa nieruchomości i firm, nauka (o 5,4%).

Tab.2 Pracujący i przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w Łodzi.

Wyszczególnienie	Marzec 2003 r.		Marzec 2004 r.			
	Pracujący w tys.	Przeciętne zatrudnienie w tys.	Pracujący		Przeciętne zatrudnienie	
			w tys.	III 2003=100	w tys.	III 2003=100
Sektor przedsiębiorstw.....	115,1	111,1	106,2	92,3	102,6	92,3
W tym:						
Przemysł.....	58,3	57,1	54,8	94,0	53,6	93,9
Budownictwo.....	7,4	7,2	5,1	68,9	4,9	68,1
Handel i naprawy.....	22,9	21,8	21,6	94,3	20,4	93,6
Transport, gospodarka magazynowa i łączność.....	7,7	7,5	5,6	72,7	5,6	74,7
Obsługa nieruchomości i firm; nauka.....	13,0	12,3	13,7	105,4	12,9	104,9

Źródło: Sytuacja społeczno – gospodarcza Łodzi – I kwartał 2003/2004 r.- str. 34/36

² Prezentowane dane odnoszą się do firm, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

³ Przeciętne zatrudnienie – obejmuje osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz w niepełnym, po przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

⁴ Dane o pracujących obejmują osoby pełnozatrudnione i niepełnozatrudnione w głównym miejscu pracy.

Największy spadek odnotowano natomiast w budownictwie (o 31,1%) oraz sekcji: transport, gospodarka magazynowa i łączność (o 27,3%).

2.2 Bezrobocie

Sytuacja na łódzkim rynku pracy nie uległa znaczącej poprawie. W końcu marca 2004 r. liczba osób zarejestrowanych w łódzkich urzędach pracy wynosiła 66,5 tys. i była niższa jedynie o 1,1% w porównaniu z analogicznym okresem 2003 roku (tabela 3).

W marcu 2004 r. zarejestrowano 4537 nowych bezrobotnych. Jednocześnie z ewidencji wyłączono 5138 osób (z tego 53,3% z powodu podjęcia pracy). Jedną z grup wyłączoną z rejestru bezrobotnych stanowili absolwenci szkół ponadpodstawowych, rozpoczynający szkolenie lub staż u pracodawcy. W końcu marca 2004 roku grupa ta liczyła 2263 osób, wobec 3086 przed rokiem. Programy rządowe (np. Pierwsza Praca) nastawione na zwalczanie bezrobocia wśród osób młodych, które wkraczają na rynek pracy powstrzymały jego wzrost, ale nie gwarantują im stałego zatrudnienia.

Tab.3 Bezrobotni zarejestrowani w Łodzi i oferty pracy.

Wyszczególnienie	31.III.	31.III.
	2003 r.	2004 r.
	w tys.	
Bezrobotni ogółem.....	67265	66521
w tym:		
kobiety.....	33099	32433
bez prawa do zasiłku.....	54050	53339
absolwenci szkół ponadpodstawowych.....	3086	2263
Bezrobotni nowozarejestrowani	3752	4537
Bezrobotni wyrejestrowani.....	4134	5138
w tym:		
z tytułu podjęcia pracy.....	2191	2739
Oferty pracy.....	638	828

Źródło: Sytuacja społeczno – gospodarcza Łodzi – I kwartał 2004 r.- str. 63

Pewnej poprawie uległa sytuacja kobiet na łódzkim rynku pracy. W końcu marca 2004 r. liczba bezrobotnych kobiet wyniosła 32,4 tys. i była niższa o 2,0% niż rok wcześniej. Jednocześnie ich udział wśród pozostających bez pracy sięgał 48,8% i obniżył się w stosunku do roku poprzedniego o 0,4 pkt. procentowego.

Na początku 2004 r. bezrobocie w Łodzi miało charakter rotacyjny. W I kwartale 2004 r. liczba zarejestrowanych w Urzędach Pracy wzrosła o 20,9% w porównaniu z analogicznym okresem 2003 r. Jednocześnie o 24,3% zwiększyła się liczba osób wyrejestrowanych. Jedną z przyczyn większej liczby wyrejestrowanych było nabycie przez te osoby świadczeń emerytalnych.

Nie uległa znaczącej poprawie sytuacja osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku. W końcu marca 2004 r. ich udział sięgnął 80,2% (przed rokiem 80,4%). Prawa do zasiłku nie miało 53,3 tys. osób (o 711 osób mniej niż przed rokiem).

Na początku 2004 r. wpłynęło więcej ofert pracy do urzędów niż w ubiegłym roku. Zgłoszono 828 ofert, w tym 3,5% dla osób niepełnosprawnych, natomiast rok wcześniej tych ofert było 638, w tym 4,5% dla niepełnosprawnych.

Najliczniejszą grupą wśród bezrobotnych były osoby z wykształceniem podstawowym i niższym – 26,2 tys. osób (39,3%) oraz zasadniczym zawodowym – 16,5 tys. osób (24,7%). Najmniej legitymowało się dyplomami wyższych uczelni – 4,2 tys. osób (6,3% - tabela 4).

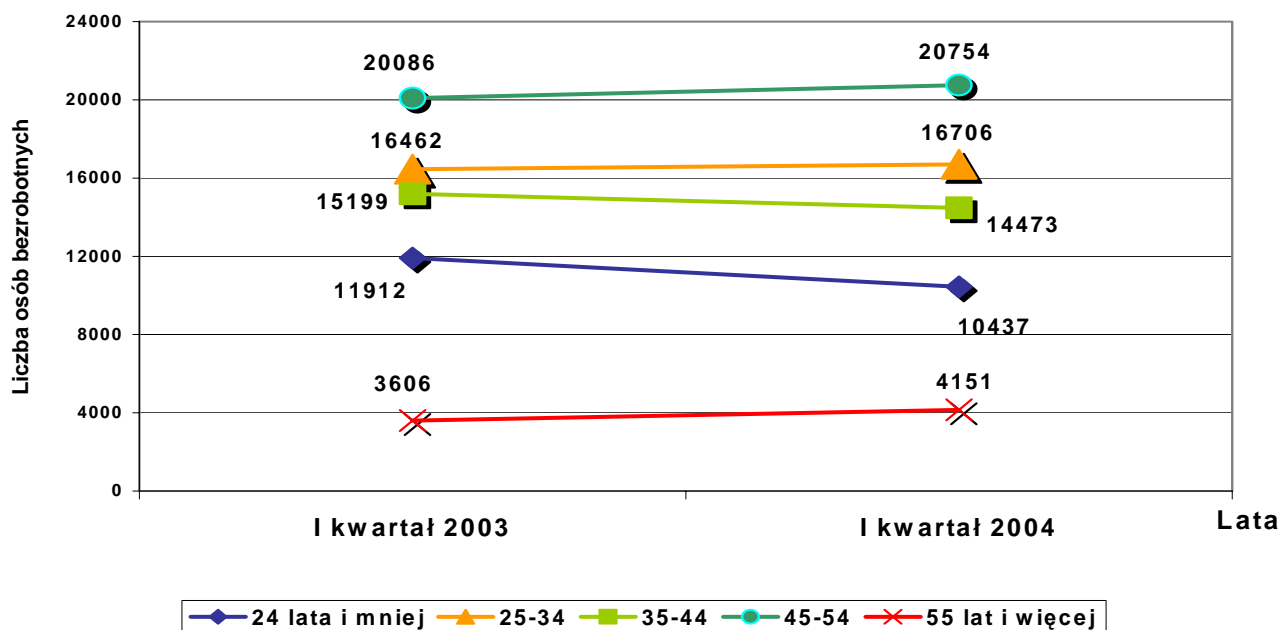
Tab.4 Bezrobotni według wieku i poziomu wykształcenia.

Wyszczególnienie	31. III 2003 r.	31. III. 2004 r.
Bezrobotni w wieku:		
Ogółem.....	67265	66521
24 lata i mniej.....	11912	10437
25-34.....	16462	16706
35-44.....	15199	14473
45-54.....	20086	20754
55 lat i więcej.....	3606	4151
w tym z wykształceniem:		
wyższym.....	4184	4187
średnim zawodowym.....	13521	13311
średnim ogólnokształcącym...	6224	6398
zasadniczym zawodowym.....	16523	16459
podstawowym i niższym.....	26813	26166

Źródło: Sytuacja społeczno – gospodarcza Łodzi – I kwartał 2004 r.- str. 63

Z punktu widzenia wieku największą liczebnie grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 45-54 lata – 20,8 tys. (31,2%), a najmniejszą 55 lat i więcej – 4,2 tys. (6,2% bezrobotnych). W I kwartale 2004 r. zmniejszyła się liczba osób bezrobotnych w wieku 24 lata i mniej o 12,4% oraz w wieku 35-44 lata o 4,8% (wykres 1).

Wykres 1. Zmiany liczby i struktury osób bezrobotnych w Łodzi według wieku w I kwartale 2003 r./ 2004 r.



Źródło: Urząd Statystyczny w Łodzi

Uwzględniając staż pracy, najliczniejszą grupą bezrobotnych w końcu marca 2004 r. były osoby, które pracowały krócej niż 1 rok (21,1%). Najmniejszą zaś ze stażem pracy 30 lat i więcej (2,0%), które w większości przypadków nabyły uprawnienia emerytalne.

W grupach osób o stażu poniżej 1 roku, 1 – 5 lat, 5 – 10 lat oraz bez stażu nastąpił spadek liczby bezrobotnych w porównaniu z sytuacją jaka miała miejsce w końcu marca 2003 r. (tabela 5).

Tab.5 Bezrobotni według stażu pracy.

Wyszczególnienie	Według stażu pracy w latach						
	poniżej 1 roku	1- 5	5-10	10-20	20-30	30 i więcej	bez stażu
31. III. 2003 r.	14402	7307	10347	12008	12360	1162	9679
31. III. 2004 r.	14005	7131	10247	12080	12512	1335	9211

Źródło: Sytuacja społeczno - gospodarcza Łodzi – I kwartał 2004 r. str. 63

W I kwartale 2004 r. sytuacja na łódzkim rynku pracy w porównaniu do innych dużych miast Polski była nadal bardzo niekorzystna. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Łodzi co prawda obniżyła się nieznacznie w ciągu ostatniego roku, ale nadal osiąga poziom najwyższy spośród innych dużych miast (tabela 6).

W I kwartale 2004 r. w porównaniu z analogicznym okresem 2003 r. w Łodzi i innych dużych miastach oprócz Wrocławia obniżyła się liczba bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy. Największa poprawa w tym zakresie wystąpiła w Poznaniu i w Warszawie, gdzie liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy spadła o ponad połowę. W Łodzi liczba ta spadła o 24%.

Tab.6 Bezrobocie w Łodzi na tle dużych miast.

Wyszczególnienie	Rok	Warszawa	Łódź	Kraków	Poznań	Wrocław
Zarejestrowani bezrobotni w tys.	I kw. 2003	66,4	67,3	31,8	22,7	37,6
	I kw. 2004	65,7	66,5	31,3	22,9	38,5
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy	I kw. 2003	273	105	62	167	58
	I kw. 2004	134	80	40	60	61
Stopa bezrobocia w %	I kw. 2003	6,5	19,4	8,9	7,4	13,1
	I kw. 2004	6,4	19,5	8,8	7,4	13,5

Źródło: Sytuacja społeczno-gospodarcza – I kwartał 2004 r. - str. 114/115

Stopa bezrobocia w końcu marca 2004 r. wynosiła w Łodzi 19,5% i była o 0,1 pkt. procentowego wyższa niż przed rokiem. Tym samym nadal jest ona najwyższa na tle innych dużych miast. We Wrocławiu, drugim pod względem wielkości stopy bezrobocia, była ona o 6 punktów procentowych niższa niż w Łodzi. W innych dużych miastach Polski jej wartość nie przekroczyła 9% a ponadto w Krakowie i w Warszawie nieznacznie obniżyła się.

Ożywienie gospodarcze zaobserwowane w I kwartale 2004 r. w kraju nie znalazło odzwierciedlenia w poprawie sytuacji na łódzkim rynku pracy. Główną przeszkodą powodującą taką sytuację była realizacja programów restrukturyzacyjnych dużych przedsiębiorstw oraz zbyt wysokie koszty pracy w małych i średnich firmach. Pośrednią przyczyną był także wzrost wydajności pracy, który pozwalał na zwiększanie produkcji lub też utrzymanie jej na podobnym poziomie bez konieczności zwiększania zatrudnienia.

Ponadto można stwierdzić, iż utrzymanie się stopy bezrobocia na bardzo wysokim poziomie, porównywalnym z sytuacją sprzed roku, jest dowodem braku elastyczności lokalnego rynku pracy.

Mimo powyższego jednak prognozuje się, że w kolejnych kwartałach 2004 r. nastąpi odwrócenie spadkowego trendu obniżania się liczby zatrudnionych. Powinno to spowodować stopniowe zmniejszanie się stopy bezrobocia, pod warunkiem utrzymania się wyższej koniunktury, wywołanej wzrostem popytu konsumenckiego.

3. WYNAGRODZENIA

W I kwartale 2004 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w Łodzi wyniosło 2079 zł. W porównaniu z I kwartałem 2003 r. oznacza to wzrost o 5,5%. Pomimo tego poziom wynagrodzeń w Łodzi w porównaniu z innymi dużymi miastami kraju jest nadal najniższy (tabela 7).

Najwyższe wynagrodzenie w I kwartale 2004 r. odnotowano w Warszawie, przy czym wzrosło ono w porównaniu z I kwartałem 2003 r. o 3,3%, czyli mniej niż w Łodzi, gdzie odnotowano w tym czasie największy wzrost wynagrodzeń spośród innych dużych miast.

Wynagrodzenie w Łodzi w porównaniu do Warszawy było niższe o 36,4%, natomiast w stosunku do najbardziej zbliżonego Wrocławia o 6,6%.

Tab.7 Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł. w dużych miastach

Wyszczególnienie	Warszawa	Łódź	Kraków	Poznań	Wrocław
I kwartał 2003 r.	3163	1971	2157	2505	2165
I kwartał 2004 r.	3267	2079	2272	2602	2226

Źródło: Sytuacja społeczno - gospodarcza Łodzi – I kwartał 2004 r.- str. 116/117

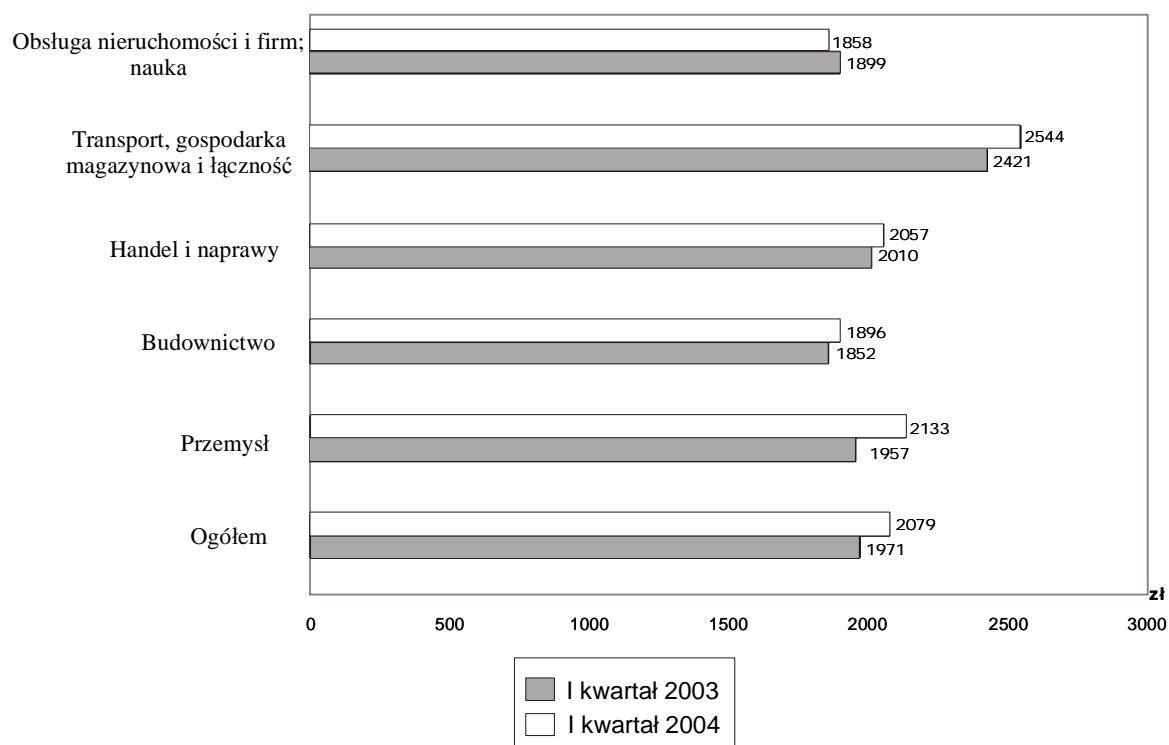
W sektorze przedsiębiorstw łódzkich najwyższy wzrost płac w I kwartale 2004 r. wystąpił w przemyśle (o 9,0%), natomiast ich spadek odnotowano jedynie w sekcji obsługa nieruchomości i firm; nauka (o 2,2% - tabela 8 i wykres 2).

Tab. 8 Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wg sekcji – w I kwartale 2003/2004 r.

Wyszczególnienie	Styczeń – Marzec		
	2003r.	2004 r.	I – III 2003=100
	w zł		
Sektor przedsiębiorstw ogółem.....	1971	2079	105,5
w tym:			
przemysł	1957	2133	109,0
budownictwo	1852	1896	102,4
handel i naprawy	2010	2057	102,3
transport, gospodarka magazynowa i łączność.....	2421	2544	105,0
obsługa nieruchomości i firm; nauka	1899	1858	97,8

Źródło: Sytuacja społeczno - gospodarcza Łodzi – I kwartał 2003/2004 r.- str. 15/17

Wykres 2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw łódzkich w I kwartale 2003 r./ 2004 r.



Źródło: Urząd Statystyczny w Łodzi

Nadal wyższe zarobki otrzymywali pracownicy zatrudnieni w sektorze publicznym. Przeciętna płaca brutto w marcu 2004 r. wyniosła tam 2980 zł i była wyższa aż o 30,9% niż przed rokiem, w sektorze prywatnym natomiast – 1962 zł i wzrosła o 3,8%. Na znacznie niższy poziom wynagrodzeń w sektorze prywatnym wpłynęły zapewne wysokie koszty zatrudnienia ponoszone przez pracodawców.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (z wypłatami z zysku) w sektorze przedsiębiorstw łódzkich w marcu 2004 r. wyniosło 2161 zł i wzrosło o 9,9% w porównaniu do marca 2003 r. (tabela 9).

W marcu 2004 r. w stosunku do marca 2003 r. wynagrodzenie wzrosło najbardziej w przemyśle, bo aż o 16,1%. Presja związków zawodowych, które mają w przedsiębiorstwach przemysłowych silną pozycję oraz dodatkowo wzrost wydajności pracy mogły mieć wpływ na podniesienie wynagrodzeń wypłacanych przez przedsiębiorców.

Tab. 9 Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto według sekcji w marcu.

Wyszczególnienie	Marzec		
	2003 r.	2004 r.	III 2003=100
	w zł		
Sektor przedsiębiorstw ogółem.....	1967	2161	109,9
w tym:			
przemysł	1934	2245	116,1
budownictwo	1864	1931	103,6
handel i naprawy	2033	2091	102,9
transport, gospodarka magazynowa i łączność	2500	2721	108,8
obsługa nieruchomości i firm; nauka	1895	1903	100,4

Źródło: Sytuacja społeczno - gospodarcza Łodzi – I kwartał 2003/2004 r.- str. 15/17

Znaczący wzrost wynagrodzeń odnotowany w I kwartale 2004 r., szczególnie w sektorze publicznym może w przyszłości zostać zahamowany przez utrzymującą się trudną sytuację na lokalnym rynku pracy.

Ponadto po wejściu Polski do Unii Europejskiej nastąpił wzrost cen wielu produktów żywnościowych co może spowodować, że realne wynagrodzenia i dochody gospodarstw domowych mimo wzrostu wynagrodzeń pozostaną na tym samym poziomie a nawet mogą ulec obniżeniu. Dlatego też w drugiej połowie 2004 r. oczekuje się już pewnej stabilizacji inflacji.

4. PRZEMYSŁ ⁵

W I kwartale 2004 r. odnotowano w Łodzi niewielki wzrost produkcji przemysłowej, głównie przy udziale przetwórstwa przemysłowego. Produkcja sprzedana⁶ łódzkich przedsiębiorstw przemysłowych w marcu 2004 r. wyniosła 822,6 mln zł, podczas gdy w marcu roku poprzedniego - 787,5 mln zł. Oznacza to 4,5% wzrost w stosunku do marca 2003 roku.

W I kwartale 2004 r. przychody ze sprzedaży wyrobów i usług przemysłu wyniosły 2236,1 mln zł, co oznacza, że były większe o 1,1 % w stosunku do I kwartału 2003 r. Odnotowano spadek produkcji w energetyce natomiast wzrost w przetwórstwie przemysłowym. Można zatem stwierdzić, iż w I kwartale obserwowany był spadek energochłonności łódzkiej gospodarki (tabela 10 i wykres 3).

Tab. 10 Produkcja sprzedana przemysłu.

Wyszczególnienie	Styczeń - Marzec		
	2003 r.	2004 r.	I – III 2003 = 100
	w mln zł		
Ogółem	2211,0	2236,1	101,1
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę...	559,6	486,5	86,9
Przetwórstwo przemysłowe	1648,5	1749,1	106,1
w tym:			
Produkcja art. spożyw. i napojów	237,8	315,0	132,5
Włókiennictwo	399,9	408,7	102,2
Produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich	273,7	223,0	81,5
Produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich	16,8	23,6	140,5

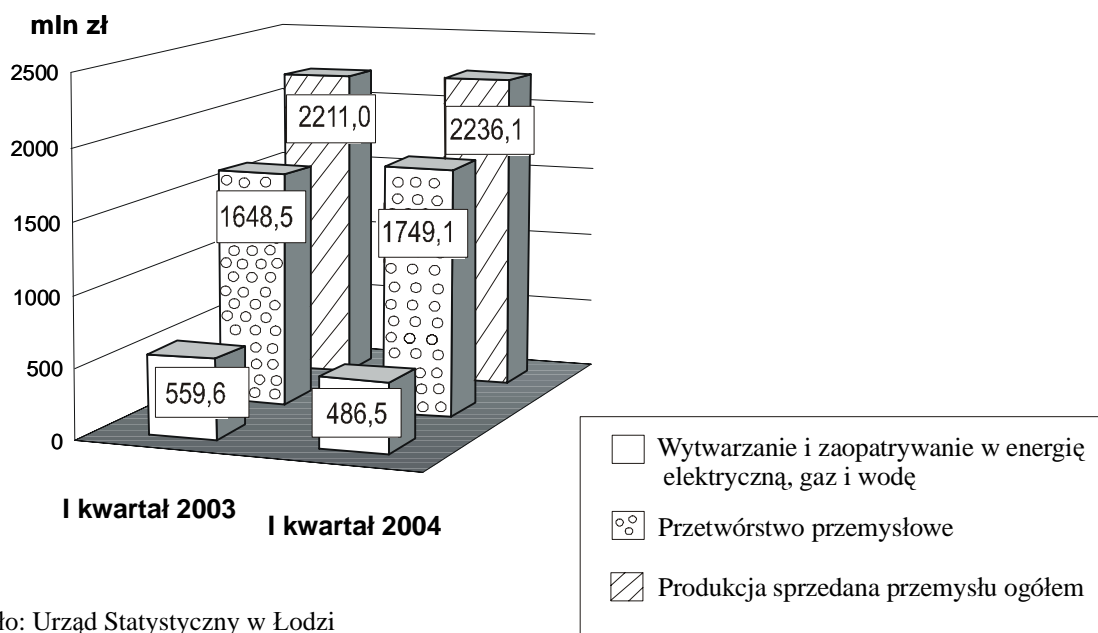
Zródło: Sytuacja społeczno – gospodarcza Łodzi – I kwartał 2003/2004 r. – str.67/69

⁵ Prezentowane dane odnoszą się do firm, które zatrudniają powyżej 9 osób.

⁶ Dane o produkcji sprzedanej przemysłu dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gosp. zaliczanych do sekcji „Górnictwo i kopalnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe” oraz „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę”

Największy wzrost wartości produkcji sprzedanej przemysłu w I kwartale 2004 roku w stosunku do I kwartału 2003 odnotowały przedsiębiorstwa z działu przetwórstwo przemysłowe, sekcje: produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich (wzrost o 40,5%) oraz produkcja artykułów spożywczych i napojów (wzrost o 32,5%). Znaczący spadek wartości produkcji sprzedanej przemysłu wystąpił w sekcji produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich – 18,5% oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę – 13,1%.

Wykres 3. Produkcja sprzedana przemysłu w Łodzi w I kwartale 2003/2004 r.



Źródło: Urząd Statystyczny w Łodzi

Wydajność pracy w przemyśle mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego była w I kwartale 2004 r. o 8,1% wyższa niż przed rokiem i wyniosła 41,7 tys. zł.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w I kwartale 2004 r. w porównaniu z I kwartałem 2003 r. spadło o 7,2%, a w tym w przemyśle o 6,5%. Spadek ten dotyczył prawie wszystkich analizowanych branż oprócz produkcji skór wyprawionych i wyrobów z nich, gdzie przeciętne zatrudnienie wzrosło o 13,3 % (tabela 11).

Tab. 11 Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw

Wyszczególnienie	I – III 2003 r.	I - III 2004r.
	w tys.	
Ogółem.....	111,5	102,8
w tym:		
Przemysł.....	57,3	53,6
w tym:		
<u>Przetwórstwo przemysłowe.....</u>	49,9	46,5
w tym:		
Produkcja art. spożywczych i napojów.....	4,9	4,4
Włókiennictwo.....	11,2	10,0
Produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich.....	11,8	11,0
Produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich.....	1,5	1,7
<u>Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę.....</u>	7,2	7,0

Źródło: Sytuacja społeczno - gospodarcza Łodzi – I kwartał 2003/2004 r. – str. 56/58

W I kwartale 2004 r. produkcja sprzedana przemysłu w Łodzi wyniosła 2,2 mld zł i osiągnęła nieco wyższy poziom niż we Wrocławiu. Jednocześnie była o jedną trzecią niższa od wielkości uzyskanych w Krakowie, ponad dwukrotnie niż w Poznaniu oraz prawie siedmiokrotnie niższa niż w Warszawie (tabela 12).

Tab.12 Produkcja sprzedana przemysłu w mln zł w dużych miastach

Wyszczególnienie	Warszawa	Łódź	Kraków	Poznań	Wrocław
I kwartał 2004 r.	15452,2	2236,1	3107,7	5114,1	2175,3

Źródło: Sytuacja społeczno - gospodarcza Łodzi – I kwartał 2004 r.- str. 46;
Urzędy Statystyczne w Warszawie, Poznaniu, Krakowie i Wrocławiu

Wzrost produkcji sprzedanej w I kwartale 2004 r. był głównie wynikiem wyższego niż w analogicznym okresie 2003 r. poziomu sprzedaży w przetwórstwie przemysłowym. Poza tym największy wkład we wzrost produkcji sprzedanej miały, podobnie jak w roku poprzednim, działy produkcji pojazdów mechanicznych oraz artykułów spożywczych i napojów. Jest to przede wszystkim wynik ożywienia konsumpcji, spowodowany pośrednio obawami przed wzrostem cen tych artykułów po akcesji Polski.

W kolejnych kwartałach 2004 r., uwzględniając ożywienie popytu konsumpcyjnego i spodziewany wzrost inwestycji będący efektem lepszej sytuacji finansowej przedsiębiorstw, prognozuje się wyższy poziom produkcji sprzedanej przemysłu w Łodzi.

5. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

W I kwartale 2004 r. rejestr REGON⁷ liczył ogółem ponad 98,2 tys. podmiotów gospodarczych zlokalizowanych na terenie Łodzi.

Ponad 97% z nich należało do sektora prywatnego. Jednostki małe, zatrudniające do 9 pracowników, stanowiły prawie 95% firm, a przedsiębiorstwa duże, powyżej 49 pracowników to około 1 % ogółu jednostek.

Zdecydowaną większość podmiotów gospodarczych należących do sektora prywatnego (ponad 77%) stanowią podmioty osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

Dominującym rodzajem działalności gospodarczej jest handel detaliczny, hurtowy i komisowy obejmujący ponad 28 tys. podmiotów oraz działalność z dziedziny finanse, consulting i obsługa nieruchomości – 19,0 tys. firm.

W I kwartale 2004 r. wpisano do rejestru 1295 nowych podmiotów gospodarczych, głównie z obszaru handel detaliczny, hurtowy, komisowy i usługi serwisowe – 414 oraz finanse, consulting i obsługa nieruchomości – 288. Powstało także dużo firm z obszaru ochrona zdrowia i opieka społeczna – 85 oraz budownictwo – 81.

W tym samym okresie zlikwidowanych zostało ogółem 1051 podmiotów gospodarczych. Likwidacja ta w największym stopniu objęła firmy z tych samych obszarów działalności, w których powstało ich najwięcej tj. handel detaliczny, hurtowy, komisowy i usługi serwisowe – 347 oraz finanse, consulting i obsługa nieruchomości – 211. Zlikwidowano także dużo firm z obszaru transport, gospodarka magazynowa i łączność – 96 oraz budownictwo - 82.

W I kwartale 2004 r. pojawiły się w Łodzi takie firmy, które zostały jeszcze w tym samym okresie zlikwidowane. Było ich łącznie 10. Firmy te głównie prowadziły działalność finansową i handlową.

Największą rotację podmiotów gospodarczych w Łodzi odnotowano w handlu, co jest proporcjonalne do ich liczby (stanowiącej blisko 30% ogółu), a także wynika z faktu, iż podjęcie w tym obszarze działalności gospodarczej nie wymaga wysokich kwalifikacji ani specjalnych pozwoleń, wystarczy odpowiednie zaplecze finansowe.

⁷ Zintegrowany rejestr obejmujący wszystkie podmioty gospodarki narodowej

Różnica pomiędzy liczbą podmiotów, które powstały i które zostały zlikwidowane w I kwartale 2004 r. wynosi 294, co oznacza iż tyle firm przybyło w tym czasie na terenie Łodzi. Jest to wzrost rzędu 0,3%, czyli taki sam jak w I kwartale 2003 r. i porównywalny z występującym przez ostatnie kilka lat. Tendencja ta świadczy o bardzo powolnym, ale stabilnym wzroście liczby podmiotów gospodarczych w Łodzi.

6. BUDOWNICTWO

Początek 2004 roku nie był najlepszy dla łódzkiego budownictwa. Po wzroście produkcji budowlanej na koniec 2003 r. ponownie wystąpił regres na lokalnym rynku. Wartość produkcji budowlanej w I kwartale 2004 r. wyniosła 112,9 mln zł i była o 15,9% niższa niż w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Obniżył się również w porównaniu z I kwartałem 2003 roku o 18,2% przychód ze sprzedaży produkcji budowlano – montażowej. Stanowił on 65,7% całego przychodu przedsiębiorstw budowlanych (przed rokiem 67,6% - tabela 13).

Tab.13 Wartość produkcji sprzedanej budownictwa.

Wyszczególnienie	Styczeń - Marzec	
	2003 r.	2004 r.
	w mln zł	
Ogółem.....	134,2	112,9
w tym sprzedaż produkcji budowlano – montażowej	90,7	74,2

Zródło: Sytuacja społeczno – gospodarcza Łodzi – I kwartał 2003/2004 r. - str. 45/47

W warunkach zmniejszającego się drastycznie zatrudnienia w budownictwie zwiększyła się wydajność pracy, szczególnie w sektorze publicznym. Wydajność pracy w budownictwie mierzona wartością przychodu na 1 zatrudnionego była w I kwartale 2004 r. o 23,2% wyższa od uzyskanej w I kwartale 2003 r. i wyniosła 22,8 tys. zł (w cenach bieżących). Wpływ na ogólny wzrost wydajności pracy miał w większym stopniu sektor publiczny (wzrost o 30,0%). W sektorze prywatnym wskaźnik ten wzrósł o 20,7%. Pierwszy raz od wielu kwartałów przyrost wydajności pracy w budownictwie w sektorze publicznym był wyższy niż w sektorze prywatnym (tabela 14).

Tab.14 Wydajność pracy w budownictwie.

Wyszczególnienie	I - III 2003 r.	I – III 2004 r.
	w tys. zł	
Wydajność pracy w budownictwie (przychód na 1 zatrudnionego).....	18,5	22,8
-sektor publiczny	4,1	12,3
-sektor prywatny	19,3	23,3

Zródło: Sytuacja społeczno - gospodarcza Łodzi – I kwartał 2003/2004 r. – str. 45/47

W porównaniu z innymi dużymi miastami wartość produkcji budowlanej w I kwartale 2004 r. w Łodzi była najniższa i wyniosła 112,9 mln zł. We Wrocławiu wartość ta była również niska w porównaniu z innymi dużymi miastami, ale przewyższała ponad dwukrotnie wynik uzyskany w Łodzi. Ogromna jest pod tym względem przewaga Warszawy nad Łodzią – ponad 30-krotna (tabela 15).

Tab.15 Produkcja sprzedana budownictwa w mln zł w dużych miastach

Wyszczególnienie	Warszawa	Łódź	Kraków	Poznań	Wrocław
I kwartał 2004 r.	3538,2	112,9	447,2	542,2	238,5

Zródło: Sytuacja społeczno - gospodarcza Łodzi – I kwartał 2004 r.- str. 47;
Urzędy Statystyczne w Warszawie, Poznaniu, Krakowie i Wrocławiu

W I kwartale 2004 r. w budownictwie łódzkim odnotowano spadek wartości produkcji sprzedanej. Pomimo znaczących zakupów materiałów budowlanych, które związane były ze wzrostem stawki podatku VAT z 7 na 22% obniżył się również przychód ze sprzedaży produkcji budowlano-montażowej.

W miesiącach letnich 2004 r. oczekuje się wzrostu nakładów inwestycyjnych w budownictwie, które postrzegane jest jako koło zamachowe gospodarki, również na poziomie regionalnym.

Pewnego optymizmu w kontekście budownictwa dodaje fakt, iż organy ustawodawcze analizują projekty działań legislacyjnych uwzględniające przepisy unijne, a prowadzące do powrotu do 7% stawki VAT na niektóre materiały budowlane.

7. BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

W I kwartale 2004 r. oddano do użytku w Łodzi 451 mieszkań, czyli ponad 2-krotnie więcej niż w analogicznym okresie 2003 r. Spółdzielnie mieszkaniowe zbudowały ponad 5-krotnie więcej mieszkań niż w okresie styczeń – marzec 2003 r. Jednocześnie w I kwartale 2004 r. oddano do użytku 70 mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem oraz 149 mieszkań społecznych czynszowych (tabela 16).

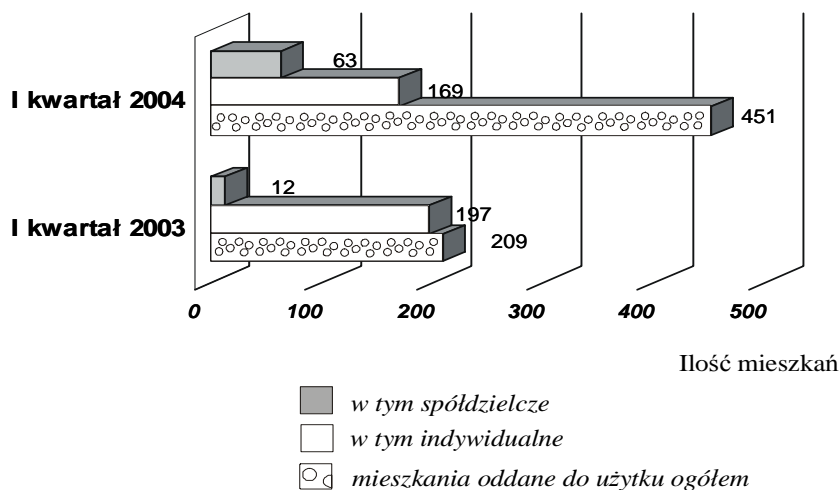
Tab.16 Mieszkania oddane do użytku według inwestorów.

Wyszczególnienie	Styczeń - Marzec		
	2003 r.	2004 r.	2003=100
	w liczbach bezwzględnych		
Ogółem.....	209	451	215,8
w tym:			
spółdzielcze.....	12	63	525,0
indywidualne.....	197	169	85,8
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	-	70	-
społeczne czynszowe.....	-	149	-

Źródło: Sytuacja społeczno - gospodarcza Łodzi – I kwartał 2003/2004 r. – str. 17/19

Inwestorzy indywidualni nie dominowali już tak jak w drugiej połowie 2003 r. W I kwartale 2004 r. zrealizowali oni o 14,2% mniej mieszkań niż w analogicznym okresie roku ubiegłego, a ich udział w ogólnej liczbie oddanych mieszkań do użytku wyniósł 37,5% (w I kwartale 2003 r.- 94,3% - wykres 4).

Wykres 4. Mieszkania oddane do użytku w Łodzi w I kwartale 2003 r./2004 r.



Źródło: Urząd Statystyczny w Łodzi

W I kwartale 2004 r. oddano do użytku około 6 mieszkań na 10 tys. mieszkańców. Przeciętna powierzchnia użytkowa nowego mieszkania w analizowanym okresie wynosiła 105,1 m², podczas gdy w I kwartale 2003 r. było to aż 164,7 m². Zmiana ta jest wynikiem tego, iż na początku 2004 r. wybudowano w Łodzi więcej mieszkań spółdzielczych i społeczno - czynszowych, które charakteryzowały się mniejszą powierzchnią użytkową.

Najwięcej mieszkań oddano do eksploatacji na Widzewie (42,8% ogółu), przy czym 77,2% tych lokali realizowane było przez towarzystwa budownictwa społecznego. Najmniej mieszkań zostało oddanych na Górnej (11,8% ogółu). Inwestorzy indywidualni najczęściej lokali wybudowali na Bałutach a spółdzielnie na Widzewie i Polesiu.

W I kwartale 2004 r. w Śródmieściu nie zrealizowano żadnej inwestycji mieszkaniowej (tabela 17).

Tab. 17 Mieszkania oddane do użytku według dzielnic

Wyszczególnienie	Ogółem	Dzielnice				
		Bałuty	Górna	Polesie	Śródmieście	Widzew
Ogółem.....	451	89	53	116	-	193
w tym:						
spółdzielcze.....	63	16	-	23	-	24
indywidualne.....	169	73	27	49	-	20
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	70	-	26	44	-	-
społeczne czynszowe.....	149	-	-	-	-	149

Źródło: Sytuacja społeczno - gospodarcza Łodzi – I kwartał 2004 r. – str. 20

Pomimo, że w Łodzi w I kwartale 2004 r. znacznie wzrosła liczba mieszkań oddanych do użytku, to jednak było ich mniej niż w innych dużych miastach Polski.

Najwięcej nowych lokali mieszkalnych, ponad 6-krotnie więcej niż w Łodzi oddano do użytku w Warszawie. W przypadku mieszkań spółdzielczych było to aż ponad 21-krotnie więcej niż w Łodzi.

Drugie miejsce zajęła Łódź pod względem wielkości powierzchni użytkowej mieszkań. Jedynie w Poznaniu średnia powierzchnia użytkowa nowego lokalu była większa niż w Łodzi i wynosiła 116,6 m².

Mieszkania oddane do użytku w Łodzi były prawie dwukrotnie większe niż te, które oddano w Warszawie i o 1/3 większe niż w Krakowie i we Wrocławiu (tabela 18).

Tab. 18 Mieszkania oddane do użytku w wielkich miastach

Wyszczególnienie	Rok	Warszawa	Łódź	Kraków	Poznań	Wrocław
Mieszkania oddane do użytku	I kw. 2003	2465	209	936	851	1514
	I kw. 2004	2853	451	2042	501	594
w tym spółdzielcze	I kw. 2003	407	12	264	3	342
	I kw. 2004	1332	63	189	106	277
Powierzchnia użytkowa mieszkania w m ²	I kw. 2003	69,7	164,7	66,4	89,3	68,6
	I kw. 2004	61,7	105,1	69,7	116,6	77,4

Źródło: Sytuacja społeczno-gospodarcza – I kwartał 2004 r. - str. 116/117

Na podstawie danych statystycznych dotyczących budownictwa mieszkaniowego w Łodzi można wnioskować, iż recesja w łódzkim mieszkalnictwie należy do przeszłości, a w następnych kwartałach 2004 r. po wahaniach koniunktury w tej branży oczekuje się kolejnego wzrostu liczby mieszkań.

8. HANDEL

Sprzedaż detaliczna⁸ w I kwartale 2004 r. wyniosła w Łodzi 0,9 mld zł i była wyższa o 3,2% w porównaniu z I kwartałem 2003 roku.

Największy wzrost sprzedaży, bo o 40,7% odnotowano w jednostkach prowadzących sprzedaż pojazdów mechanicznych a jej udział w ogólnej sprzedaży stanowił 22,9%. Znaczną poprawę odnotowano także w podmiotach prowadzących sprzedaż wysyłkową – o 37,1%, przy czym udział tej branży w wartości całego handlu detalicznego jest niewielki i wynosi 3,4%.

W jednostkach hurtowych natomiast sprzedaż detaliczna była niższa w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego o 33,7% i wyniosła 0,1 mld zł.

Sprzedaż zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe (detaliczne i hurtowe) i niehandlowe w Łodzi w marcu 2004 r. wyniosła 0,4 mld zł i była o 11,6% wyższa niż w marcu 2003 r. Największy jej wzrost zaobserwowano w firmach zajmujących się handlem pojazdami mechanicznymi – aż o 71,8% (26,5% ogółu wartości sprzedanej) oraz prowadzących sprzedaż wysyłkową – o 44,9% (3,3% ogółu wartości sprzedanej). Dość silny wzrost sprzedaży w branży motoryzacyjnej wynikał z obawy przed zmianami podatku VAT na samochody.

Przyczyną wzrostu sprzedaży, szczególnie pod koniec kwartału był nie tyle wzrost wynagrodzeń, co przede wszystkim ożywienie popytu mające związek z akcesją Polski do struktur unijnych i oczekiwanym przez konsumentów wzrostem cen. Bogata oferta produktów finansowych, oferowanych powszechnie na rynku w formie pożyczek krótkoterminowych oraz liczne wyprzedaże organizowane przez firmy detaliczne i hipermarkety spowodowały dokonywanie wzmożonych zakupów.

Bardzo duży wpływ na wielkość danych o realizacji sprzedaży miała sprzedaż samochodów. Był to efekt zmian podatkowych, które ograniczają do końca kwietnia wielkość odpisu podatkowego przy zakupie samochodów przez przedsiębiorstwa.

W Łodzi w I kwartale 2004 r. odnotowano najniższą wielkość sprzedaży detalicznej spośród dużych miast. Była ona ponad 14-krotnie niższa niż w Warszawie i ponad 3-krotnie niższa niż w Poznaniu (tabela 19).

⁸ Dane o sprzedaży detalicznej towarów obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywanych przez punkty sprzedaży detalicznej oraz inne punkty sprzedaży, w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców

Tab.19 Sprzedaż detaliczna w mln zł w dużych miastach

Wyszczególnienie	Warszawa	Łódź	Kraków	Poznań	Wrocław
I kwartał 2004 r.	13271,1	913,8	brak danych	3304,6	1211,4

Zródło: Sytuacja społeczno - gospodarcza Łodzi – I kwartał 2004 r.- str. 47;
Urzędy Statystyczne w Warszawie, Poznaniu, Krakowie i Wrocławiu.

Mimo, iż odnotowany w I kwartale 2004 r. wzrost sprzedaży w dużej mierze spowodowany był jednorazowymi czynnikami takimi jak zakup samochodów i zakupy konsumentów obawiających się podwyżek po akcesji, to popyt konsumencki dobrze wróży na przyszłość.

9. SYTUACJA FINANSOWA PRZEDSIĘBIORSTW

Przychody z całokształtu działalności⁹ przedsiębiorstw w okresie styczeń – marzec 2004 roku wyniosły 4,9 mld zł, co w porównaniu z analogicznym okresem 2003 r. oznacza wzrost o 5,8%. Sprzedaż produktów netto wyniosła w tym okresie 2,2 mld zł, co stanowiło 45,9% ogółu przychodów.

Koszty uzyskania przychodów po pierwszym kwartale 2004 r. stanowiły kwotę 4,7 mld zł i wzrosły o 4,6% w stosunku do analogicznego okresu z 2003 roku. Oznacza to, iż koszty w przedsiębiorstwach łódzkich rosły proporcjonalnie do uzyskiwanych przez nie przychodów (tabela 20).

Tab. 20 Przychody i koszty uzyskania przychodu z całokształtu działalności przedsiębiorstw

Wyszczególnienie	I – III 2003 r.	I – III 2004 r.
	w mln zł	
Przychody z całokształtu działalności przedsiębiorstw.....	4629,6	4897,6
Przychody netto ze sprzedaży produktów.....	2147,6	2246,7
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	4486,5	4694,9
Koszt własny sprzedanych produktów.....	2263,4	2357,0

Źródło: Sytuacja społeczno – gospodarcza Łodzi - I kwartał 2004 r. – str. 85

W okresie styczeń - marzec 2004 r. łódzkie przedsiębiorstwa wypracowały wynik finansowy brutto w wysokości 226,3 mln zł, czyli aż o 57,9% wyższy niż przed rokiem. Obciążenie wyniku finansowego brutto było natomiast niższe o 9,6%. Duży wpływ na wymienione wyniki finansowe miały decyzje organów ustawodawczych o obniżeniu podatku dochodowego od osób prawnych do 19%.

Wynik finansowy netto przedsiębiorstw łódzkich w I kwartale 2004 r. był dodatni i wyniósł 174,7 mln zł. W porównaniu z I kwartałem 2003 r. był dwukrotnie wyższy. Tak duży wzrost świadczy o coraz lepszej kondycji finansowej łódzkich firm i rokuje nadzieję w przyszłości na większe możliwości finansowania inwestycji realizowanych ze środków własnych (tabela 21).

⁹ Przychody z całokształtu działalności obejmują: przychody ze sprzedaży produktów, przychody ze sprzedaży towarów, materiałów, łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku (o liczbie pracujących powyżej 49 osób)

Tab. 21 Wynik finansowy brutto, netto oraz obciążenie wyniku finansowego brutto przedsiębiorstw.

Wyszczególnienie	I - III 2003 r.	I - III 2004 r.
	w mln zł	
Wynik finansowy brutto (saldo).....	143,3	226,3
Obciążenie wyniku finansowego brutto....	57,1	51,6
Wynik finansowy netto (saldo).....	86,2	174,7

Źródło: Sytuacja społeczno - gospodarcza Łodzi - I kwartał 2004 r. – str. 86

W I kwartale 2004 r. wartość aktywów obrotowych dużych przedsiębiorstw wyniosła 5,8 mld zł. W stosunku do tego samego okresu 2003 nastąpił ich wzrost o 4,1%. Zobowiązania krótkoterminowe wyniosły 4,8 mld zł i wzrosły o 6,1% w stosunku do okresu styczeń - marzec 2003 r. Natomiast zobowiązania długoterminowe osiągnęły poziom 1,1 mld zł, czyli aż o 43,4% wyższy niż w analogicznym okresie 2003 r. W porównaniu z I kwartałem 2003 r. zmieniły się proporcje między krótko- i długoterminowym zadłużeniem. Około 4/5 stanowiły zobowiązania krótkoterminowe, a 1/5 długoterminowe.

Przedsiębiorstwa, dzięki lepszej sytuacji finansowej (odzyskaniu płynności i nabyciu większej zdolności kredytowej) zaczęły zadłużać się i korzystać z bogatej oferty instytucji finansowych, konkurujących niższymi cenami kredytów (tabela 22).

Tab. 22 Aktywa obrotowe oraz zobowiązania krótko- i długoterminowe przedsiębiorstw.

Wyszczególnienie	I - III 2003 r.	I - III 2004 r.
	w mln zł	
Aktywa obrotowe	5609,3	5837,0
Zobowiązania krótkoterminowe.....	4550,1	4828,9
Zobowiązania długoterminowe	800,4	1147,6

Źródło: Sytuacja społeczno - gospodarcza Łodzi – I kwartał 2004 r.- str. 99

Wskaźnik płynności finansowej I stopnia¹⁰ osiągnął poziom 21,2% w pierwszym kwartale 2004 r. i był o 6,6 pkt procentowych wyższy niż przed rokiem. Oznacza to wyraźną poprawę płynności łódzkich przedsiębiorstw.

¹⁰ Wskaźnik płynności finansowej I stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych. Powinien wynosić około 20%. Niski wskaźnik oznacza sytuację o potencjalnym zagrożeniu utratą płynności, konsekwencją czego może być niewypłacalność i bankructwo. Wysoki wskaźnik może wskazywać na niedostateczne wykorzystanie wolnych zasobów majątkowych.

Z porównania pięciu największych miast Polski wynika, iż w okresie styczeń - marzec 2004 r. najmniejszą wartość przychodów z całokształtu działalności przedsiębiorstw zanotowano w Krakowie (4,5 mld zł). Przychody odnotowane w Łodzi były nieco wyższe niż w Krakowie, ale niższe niż w innych miastach kraju (tabela 23).

Tab.23 Przychody z całokształtu działalności przedsiębiorstw w mln zł w dużych miastach

Wyszczególnienie	Warszawa	Łódź	Kraków	Poznań	Wrocław
I kwartał 2004 r.	brak danych	4897,6	4463,1	13386,7	6008,4

Źródło: Sytuacja społeczno - gospodarcza Łodzi – I kwartał 2004 r.- str. 85;
Urzędy Statystyczne w Warszawie, Poznaniu, Krakowie i Wrocławiu

Analizując dane dotyczące sytuacji finansowej łódzkich przedsiębiorstw, można liczyć na wzrost ich aktywności gospodarczej. Przez ostatni rok wzmocniła się kondycja ekonomiczna przedsiębiorstw, odzyskały płynność finansową i wyższą zdolność do zaciągania zobowiązań.

Wobec prognozowanego na 2004 r. wzrostu gospodarczego można liczyć, iż sytuacja finansowa w lokalnych firmach będzie na tyle dobra, że zwiększy się ich możliwość finansowania inwestycji ze środków przez nie wypracowanych.

Jedynym zagrożeniem dla tak optymistycznego scenariusza mogą być czynniki makroekonomiczne, tj. brak postępu w kontynuowaniu reform i rozbudowie infrastruktury, czy też niestabilność polityczna wywołująca zaniepokojenie wśród inwestorów i przedsiębiorców.

10. EDUKACJA DZIECI SPOZA ŁODZI W ŁÓDZKICH PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH

Do placówek oświatowych prowadzonych przez gminę Łódź, oprócz dzieci zamieszkałych w Łodzi, uczęszczają również dzieci z innych gmin województwa łódzkiego oraz innych województw Polski.

Łącznie w łódzkich placówkach oświatowych uczy się 6,1 tys. dzieci spoza Łodzi, przy czym aż 96,6% czyli 5,9 tys. to dzieci zamieszkałe w innych gminach województwa łódzkiego. Najwięcej dzieci uczących się w Łodzi dojeżdża z 3 powiatów aglomeracji: łódzkiego wschodniego (37,3% dojazdów z terenu województwa), zgierskiego (31,6%) oraz pabianickiego (18,2%).

We wszystkich typach placówek oświatowych dominują dzieci dojeżdżające z powiatów aglomeracji, ale liczba dzieci w poszczególnych placówkach oświatowych jest różna w zależności od typu placówki. Najwięcej dzieci dojeżdża do szkół ponadgimnazjalnych (ponad $\frac{3}{4}$ ogółu dojeżdżających) oraz szkół podstawowych (11,9% - tabela 24).

Tab. 24 Liczba dzieci z innych powiatów uczących się w placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto Łódź

Powiat	Przedszkola	Szkoły podstawowe	Gimnazja	Szkoły ponadgimnazjalne	Szkoły specjalne	Razem
bełchatowski	1	0	0	6	8	15
brzeziński	3	8	8	0	23	42
kutnowski	0	4	2	11	4	21
łaski	2	0	0	44	9	55
łęczycki	0	0	0	75	14	89
łowicki	0	0	0	21	10	31
łódzki wschodni	73	369	193	1492	77	2204
opoczyński	1	0	0	25	5	31
pabianicki	7	79	71	878	41	1076
pajęczański	1	0	0	4	3	8
piotrkowski (i miasto Piotrków)	3	0	0	54	26	83
poddębicki	2	5	5	101	11	124
radomszczański	1	0	0	4	3	8
rawski	0	0	0	14	4	18
sieradzki	2	0	0	17	13	32
skierniewicki (i miasto Skierniewice)	1	0	0	23	11	35
tomaszowski	6	7	1	78	22	114
wieluński	0	0	0	3	3	6
wieruszowski	0	0	0	0	1	1
zduńskowolski	0	8	1	30	8	47
zgierski	13	224	103	1451	76	1867
Razem	116	704	384	4331	372	5907

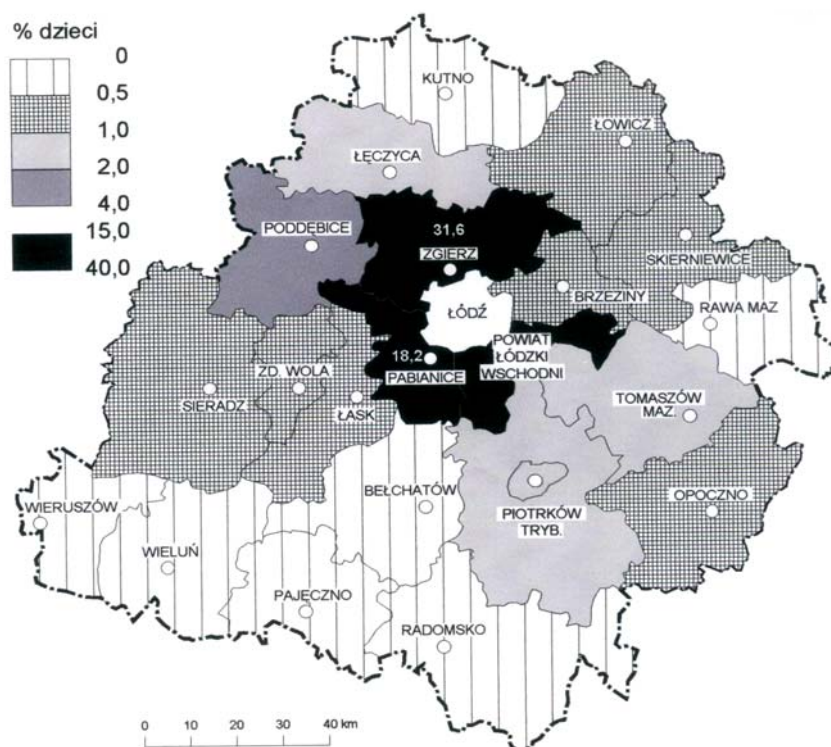
Źródło: Wydział Edukacji UMiŁ

Brak specjalistycznych ośrodków oświatowych w mniejszych miejscowościach spowodował, że do łódzkich szkół specjalnych uczęszczają uczniowie reprezentujący wszystkie, nawet znacznie oddalone od Łodzi powiaty województwa.

Na podstawie analizy przestrzennego zróżnicowania dojazdów można stwierdzić, iż największym udziałem dzieci uczących się w placówkach oświatowych prowadzonych przez gminę Łódź charakteryzują się trzy powiaty aglomeracji oraz sąsiadujące z nimi łęczycki, poddębicki, piotrkowski i tomaszowski.

Najmniejszy udział dzieci uczących się w łódzkich placówkach oświatowych obejmuje powiaty położone na południu województwa oraz powiaty rawski i kutnowski (rysunek 1).

Rys. 1 Udział dzieci z innych powiatów uczących się w placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto Łódź



Źródło: Wydział Edukacji UMŁ

Dzieci zamieszkałe w innych niż łódzkie województwach stanowią 3,4% ogółu dojeżdżających. Dojazdy te dotyczą głównie szkół ponadgimnazjalnych oraz specjalnych. Do szkół podstawowych i gimnazjów nie uczęszczają dzieci z innych województw w kraju.

Wart odnotowania jest fakt, iż do szkół ponadgimnazjalnych zlokalizowanych w Łodzi uczęszcza 38 uczniów z województwa mazowieckiego oraz 16 z województwa śląskiego i 15 z województwa wielkopolskiego.

W szkołach specjalnych w Łodzi naukę pobierają uczniowie z prawie wszystkich województw w kraju, z wyjątkiem województw dolnośląskiego, lubuskiego i opolskiego (tabela 25).

Tab. 25 Liczba dzieci z innych województw uczących się w placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto Łódź

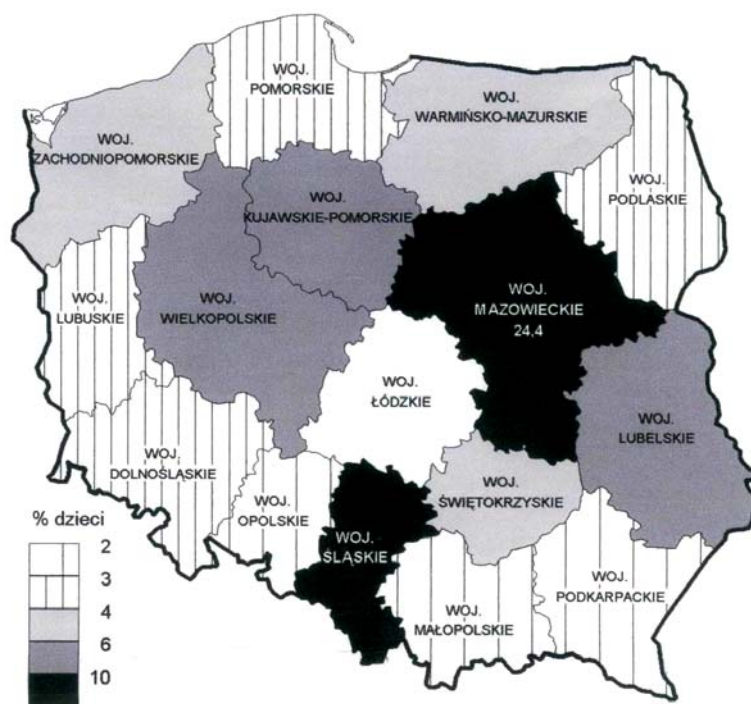
Województwo	Przedszkola	Szkoły podstawowe	Gimnazja	Szkoły ponadgimnazjalne	Szkoły specjalne	Razem
Dolnośląskie	0	0	0	8	0	8
Kujawsko-Pomorskie	2	0	0	8	10	20
Lubelskie	2	0	0	8	6	16
Lubuskie	1	0	0	7	0	8
Łódzkie	116	704	384	4331	372	5907
Małopolskie	0	0	0	5	1	6
Mazowieckie	3	0	0	38	10	51
Opolskie	0	0	0	5	0	5
Podkarpackie	0	0	0	3	2	5
Podlaskie	0	0	0	5	2	7
Pomorskie	1	0	0	6	1	8
Śląskie	1	0	0	16	4	21
Świętokrzyskie	0	0	0	8	2	10
Warmińsko-Mazurskie	1	0	0	6	5	12
Wielkopolskie	1	0	0	15	4	20
Zachodniopomorskie	0	0	0	8	4	12
Razem	128	704	384	4477	423	6116

Źródło: Wydział Edukacji UMŁ

Wyłączając województwo łódzkie, najwięcej dzieci uczęszcza do placówek oświatowych zlokalizowanych w Łodzi z województw: mazowieckiego (24,4%), śląskiego (10,1%) i kujawsko – pomorskiego (9,6%) oraz wielkopolskiego (9,6%).

Największym udziałem dzieci z innych województw uczących się w placówkach oświatowych prowadzonych przez gminę Łódź charakteryzują się województwa bezpośrednio sąsiadujące z województwem łódzkim (oprócz opolskiego), ale także warmińsko – mazurskie, zachodniopomorskie i lubelskie (rysunek 2).

Rys. 2 Udział dzieci z innych województw uczących się w placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto Łódź



Źródło: Wydział Edukacji UMŁ

Najmniejszym udziałem dzieci uczących się w Łodzi charakteryzują się województwa położone na zachodzie i południu Polski oraz województwo pomorskie i podlaskie.

Spis Tablic

Tab.1	Podstawowe wskaźniki sytuacji społeczno – gospodarczej w Łodzi i województwie łódzkim	4
Tab.2	Pracujący i przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w Łodzi.....	5
Tab.3	Bezrobotni zarejestrowani w Łodzi i oferty pracy.....	6
Tab.4	Bezrobotni według wieku i poziomu wykształcenia	7
Tab.5	Bezrobotni według stażu pracy.....	8
Tab.6	Bezrobocie w Łodzi na tle dużych miast.....	9
Tab.7	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł. w dużych miastach.....	10
Tab.8	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wg sekcji – w I kwartale 2003/2004 r.....	10
Tab.9	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wg sekcji w marcu.....	12
Tab.10	Produkcja sprzedana przemysłu	13
Tab.11	Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw.....	15
Tab.12	Produkcja sprzedana przemysłu w mln zł. w dużych miastach.....	15
Tab.13	Wartość produkcji sprzedanej budownictwa.....	18
Tab.14	Wydajność pracy w budownictwie.....	18
Tab.15	Produkcja sprzedana budownictwa w mln zł. w dużych miastach.....	19
Tab.16	Mieszkania oddane do użytku według inwestorów.....	20
Tab.17	Mieszkania oddane do użytku według dzielnic.....	21
Tab.18	Mieszkania oddane do użytku w wielkich miastach.....	22
Tab.19	Sprzedaż detaliczna w mln zł. w dużych miastach.....	24
Tab.20	Przychody i koszty uzyskania przychodu z całokształtu działalności przedsiębiorstw.....	25
Tab.21	Wynik finansowy brutto, netto oraz obciążenie wyniku finansowego brutto przedsiębiorstw.....	26

Tab.22 Aktywa obrotowe oraz zobowiązania krótko- i długoterminowe przedsiębiorstw.....	26
Tab.23 Przychody z całokształtu działalności przedsiębiorstw w mln zł w dużych miastach.....	27
Tab.24 Liczba dzieci z innych powiatów uczących się w placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto Łódź.....	28
Tab.25 Liczba dzieci z innych województw uczących się w placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto Łódź.....	30

Spis Wykresów

Wykres 1 Zmiany liczby i struktury osób bezrobotnych w Łodzi według wieku w I kwartale 2003/2004 r.....	8
Wykres 2 Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw łódzkich w I kwartale 2003/2004 r.	11
Wykres 3 Produkcja sprzedana przemysłu w Łodzi w I kwartale 2003/2004 r.....	14
Wykres 4 Mieszkania oddane do użytku w Łodzi w I kwartale 2003/2004 r.....	20

Spis Rysunków

Rysunek 1 Udział dzieci z innych powiatów uczących się w placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto Łódź	29
Rysunek 2 Udział dzieci z innych województw uczących się w placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto Łódź	31